

uit het veld

Predatie door larvale geelgerande waterkever van een knoflookpadlarve

Amfibielarven vormen een prooi voor een breed scala aan dieren. Naast vogels vindt er ook hevige predatie plaats door vissen, andere amfibieën en insecten.

In Zwolle werd op 6 juli 2009 rond middernacht (00.11 uur) een larve van de knoflookpad waargenomen. Het dier had al achterpoten en de staartpunt ontbrak door toedoen van tiendoornige stekelbaars. Bij benadering moet de larve zonder staartschade circa 10-11 cm groot zijn geweest. Bij nadere inspectie bleek zich een geelgerande waterkeverlarve (*Dytiscus spec.*) te hebben vastgebeten in de lies van de larve. Hoeveel dit geval van predatie samenghangt met het verminderde zwemvermogen van de larve is onbekend. Sacher (1987 In: Nöllert, 1990) meldt nadrukkelijk dat *Dytiscus*-larven voorname predatoren van knoflookpadlarven zijn.

Literatuur

Sacher P. 1987. Mehrjährige Beobachtungen an einer Population der Knoblauchkröte (*Pelobates fuscus*). *Hercynia N. F.* 24: 142-152.

Peter Waterlander & Richard P.J.H. Struijk

Knoflookpadlarve die gepredeerd wordt door een geelgerande waterkeverlarve (*Dytiscus spec.*) (Foto: P. Waterlander)

Predatie van knoflookpadlarven door tiendoornige stekelbaars

Bijna volgroeide larve met aanzienlijke staartschade toegebracht door tiendoornige stekelbaars (22-7-2009) (Foto: P. Waterlander)

Over de combinatie van vis en amfibieën is veel gezegd en geschreven. Daar waar de invloed van zonnebaars evident is (Bosman, 2003), is dat voor een algemene en kleinere soort als de tiendoornige stekelbaars (*Pungitius pungitius*) minder duidelijk. In sommige actuele voortplantingswateren van de knoflookpad, o.a. langs de Overijsselse Vecht, leeft ook tiendoornige stekelbaars. Of dit een duurzame situatie is, is onbekend. In 2009 is in een voortplantingswater in Zwolle voor het eerst echt vastgesteld wat de invloed van stekelbaars op larven van de knoflookpad kan zijn. Diverse malen is in juni en juli gezien dat tiendoornige stekelbaarzen de knoflookpadlarven aanvielen en daarbij stukjes staart afhapten. Opvallend is ook dat de stekelbaarzen zich 's nachts vooral ophouden op plaatsen waar salamanders en knoflookpadlarven zich ophouden. Ook daar was goed waarneembaar dat de vissen zich tegoed deden aan de larvenstaarten. Bij de vangst van een aantal larven was de staartschade goed te zien en ontbrak dikwijls een aanzienlijk deel van de staart. Onduidelijk is of deze vorm van predatie afhankelijk is van het voedselaanbod voor de tiendoornige stekelbaars. In het voorjaar, wanneer duidelijk nog veel macrofauna (watervlooien) in de poel aanwezig is, zijn namelijk geen aanvallen waargenomen. Daar staat tegenover dat larven in die periode nog erg klein zijn en mogelijk geheel worden verorberd.

Literatuur

Bosman, W., 2003. Het Rauwven, een "exotisch" ven in het beekdal van de Aa. *RAVON* 15 (3): 33-36.

Peter Waterlander & Richard P.J.H. Struijk

